

EDUSKUNNAN VASTAUS 147/2002 vp

Hallituksen esitys laeiksi arvonlisäverolain sekä Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Asia

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksensä laeiksi arvonlisäverolain sekä Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta (HE 125/2002 vp).

Valiokuntakäsittely

Valtiovarainvaliokunta on antanut asiasta mietinnön (VaVM 16/2002 vp).

Päätös

Eduskunta on hyväksynyt seuraavat lait:

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 30 päivänä joulukuuta 1993 annetun arvonlisäverolain (1501/1993) 68 a § ja sen edellä oleva väliotsikko, sellaisena kuin ne ovat laissa 585/1997, sekä
lisätään lakiin uusi 12 a luku, lakiin siitä lailla 915/2001 kumotun 163 §:n tilalle uusi 163 § ja 165 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1486/1994, uusi 3 momentti seuraavasti:

I OSA

Radio- ja televisiolähetyspalvelut, sähköiset palvelut sekä telepalvelut

68 a §

Mitä 68 §:ssä säädetään, sovelletaan myös radio- ja televisiolähetyspalveluun, sähköiseen palveluun sekä telepalveluun.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu palvelu on kuitenkin myyty Suomessa myös silloin, kun:

1) kiinteä toimipaikka, josta palvelu luovutetaan, tai jollei palvelua luovuteta kiinteästä toimipaikasta, myyjän kotipaikka on Yhteisön ulkopuolella;

2) ostajana on muu kuin elinkeinonharjoittaja; ja

3) palvelu luovutetaan ostajan Suomessa olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, kun ostajan kotipaikka on Suomessa.

Sähköisillä palveluilla tarkoitetaan seuraavia sähköisesti suoritettavia palveluja:

1) verkkosivujen luovuttaminen ja isännöinti (hosting) sekä ohjelmien ja laitteistojen etäylläpito;

2) ohjelmistojen luovuttaminen ja niiden päivitys;

3) kuvien, kirjoitusten ja tietojen luovuttaminen sekä tietokantojen antaminen käyttöön;

4) musiikin, elokuvien ja pelien, myös uhka- tai rahapeliin, sekä poliittisten, kulttuuri-, taide-, urheilu-, tiede- tai viihdelähetysten ja -tapahtumien toimittaminen;

5) etäopetuspalvelujen suorittaminen;

6) edellä 1—5 kohdassa mainittujen palvelujen kaltaiset palvelut.

Palvelua ei pidetä sähköisenä palveluna pelkästään sillä perusteella, että palvelun myyjä ja ostaja ovat yhteydessä toisiinsa sähköpostin avulla.

Telepalvelulla tarkoitetaan palvelua, jonka tarkoituksena on signaalien, kirjoitettujen tai kuvallisten viestien, ääniviestien tai tietojen välittäminen, lähettäminen ja vastaanottaminen johdittuina, radioteitse, optisesti tai muulla sähkömagneettisella menetelmällä sekä tällaisen välityksen, lähetys- tai vastaanottokapasiteetin käyttöoikeuden myöntämistä tai siirtoa.

12 a luku

Sähköisiä palveluja koskeva erityisjärjestelmä

133 d §

Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella on oikeus käyttää tässä luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää, jos verovelvollinen myy sähköisen palvelun muulle kuin elinkeinonharjoittajalle ja luovuttaa palvelun ostajan Yhteisön alueella olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, ostajan kotipaikka on Yhteisössä.

Yhteisöön sijoittautumattomalla verovelvollisella tarkoitetaan elinkeinonharjoittajaa, jolla ei ole Yhteisön alueella kotipaikkaa eikä kiinteää toimipaikkaa ja jota ei jäsenvaltioiden liikevaihtoverolainsäädännön yhdenmukaistamisesta — yhteinen arvonlisäverojärjestelmä: yhdenmukainen määräytymisperuste 17 päivänä toukokuuta 1977 annetun kuudennen neuvoston direktiivin 77/388/ETY (*kuudes arvonlisäverodirektiivi*) 22 artiklan, sellaisena kuin se on 28 h artiklassa, nojalla muuten kuin tämän erityisjärjestelmän joh-

dosta vaadita rekisteröitymään verovelvolliseksi Yhteisössä.

Erityisjärjestelmää sovelletaan kaikkiin järjestelmää käyttävän verovelvollisen suorittamiin 1 momentissa tarkoitettuihin myynteihin.

Erityisjärjestelmää soveltavan verovelvollisen suorittamiin 1 momentissa tarkoitettuihin myynteihin oikeushenkilölle, joka ei ole elinkeinonharjoittaja, ei sovelleta 9 §:n 1 momenttia.

133 e §

Tunnistamisjäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, johon Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen ottaa yhteyttä ilmoittaakseen 133 d §:ssä tarkoitettun toiminnan alkamisesta tämän luvun säännösten mukaisesti.

Kulutusjäsenvaltiolla tarkoitetaan jäsenvaltiota, jossa sähköinen palvelu kuudennen arvonlisäverodirektiivin 9 artiklan 2 kohdan f alakohdan mukaan suoritetaan.

133 f §

Yhteisöön sijoittautumattoman verovelvollisen, joka valitsee tunnistamisjäsenvaltioksi Suomen, on tehtävä sähköisesti ilmoitus 133 d §:ssä tarkoitettun toiminnan aloittamisesta 133 o §:ssä mainitulle verovirastolle.

Aloittamisilmoituksella annettujen tietojen muutoksista samoin kuin toiminnan päättymisestä tai muuttumisesta siten, ettei verovelvollinen enää ole oikeutettu käyttämään erityisjärjestelmää, on ilmoitettava sähköisesti verovirastolle.

Verohallitus määrää tarkemmin toiminnan aloittamista koskevassa ilmoituksessa annettavista tiedoista sekä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen tietojen antotavasta.

Yhteisöön sijoittautumattoman verovelvollisen, joka valitsee tunnistamisjäsenvaltioksi muun jäsenvaltion kuin Suomen ja jonka on suoritettava veroa Suomeen, on noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia määräyksiä.

133 g §

Edellä 133 f §:n 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen merkitään tunnistamisrekisteriin ja hänelle annetaan yksilökohtainen tunnistamisnumero. Verovirasto ilmoittaa asianomaiselle tunnistamisnumeron sähköisesti.

Edellä 1 momentissa tarkoitettu verovelvollinen poistetaan tunnistamisrekisteristä, jos:

- 1) hän ilmoittaa, ettei enää suorita sähköisiä palveluja;
- 2) voidaan muuten olettaa hänen verollisen toimintansa päättyneen;
- 3) hän ei enää täytä erityisjärjestelmän soveltamisen edellytyksiä; tai
- 4) hän jatkuvasti jättää noudattamatta erityisjärjestelmää koskevia sääntöjä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun rekisteriin merkitään myös sellainen Yhteisöön sijoittautumaton verovelvollinen, joka on valinnut tunnistamisjäsenvaltioksi muun jäsenvaltion kuin Suomen ja joka on tämän johdosta rekisteröity asianomaisen jäsenvaltion tunnistamisrekisteriin.

Verovirasto ilmoittaa 1 momentissa tarkoitettulle verovelvolliselle sähköisesti tässä pykälässä tarkoitettua rekisteröinnistä ja rekisteristä poistamisesta sekä siitä, ettei asianomaista ole ilmoituksesta poiketen merkitty rekisteriin tai poistettu rekisteristä.

133 h §

Yhteisöön sijoittautumattoman verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, on annettava sähköisesti veroilmoitus kultakin verokaudelta riippumatta siitä, onko sähköisiä palveluja myyty verokauden aikana. Ilmoitus annetaan 133 o §:ssä mainitulle verovirastolle.

Veroilmoituksessa on ilmoitettava:

- 1) verovelvollisen tunnistamisnumero;
- 2) eriteltynä jokaista kulutusjäsenvaltiota varten, jossa veroa on suoritettava, verokauden sähköisten palvelujen kokonaisarvo ilman veron osuutta, vastaava veron kokonaismäärä ja sovellettava verokanta;
- 3) edellä 2 kohdassa tarkoitettujen suoritettavien verojen yhteismäärä.

Edellä 1 momentissa tarkoitettun verovelvollisen verokausi on neljänneskalenterivuosi. Veroilmoitus on annettava viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 20 päivänä.

Veroilmoitus on tehtävä euroina. Jos myynti on tapahtunut muina valuuttoina, veroilmoituksessa on käytettävä verokauden viimeisen päivän vaihtokurssia. Muuntamisessa on käytettävä Euroopan keskuspankin kyseiselle päivälle julkaisemia vaihtokursseja tai, jos kursseja ei ole julkaistu kyseisenä päivänä, seuraavan julkaisupäivän vaihtokursseja.

Verohallitus määrää tarkemmin 1 momentissa tarkoitettun sähköisen ilmoituksen antotavasta.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia vastaavia määräyksiä.

133 i §

Edellä 133 h §:n 1 momentissa tarkoitettun verovelvollisen on maksettava verokaudelta tilitettävänä verona 133 h §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu suoritettavien verojen yhteismäärä viimeistään verokautta seuraavan kalenterikuukauden 20 päivänä. Vero maksetaan Verohallituksen määräämälle euromääräiselle pankkitilille.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on Suomeen suoritettavan veron osalta noudatettava vastaavia tunnistamisjäsenvaltiossa sovellettavia määräyksiä.

133 j §

Erityisjärjestelmää soveltava verovelvollinen ei saa tehdä 10 luvussa tarkoitettua vähennystä. Sen sijasta hänellä on, sen estämättä, mitä 122 §:n 1 momentissa säädetään, oikeus saada 122 §:ssä tarkoitettu palautus.

Oikeus palautukseen koskee vain veroa, joka olisi voitu 10 luvun säännösten nojalla vähentää, jos verovelvollinen olisi ollut toiminnastaan verovelvollinen lain yleisten sääntöjen mukaan.

133 k §

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen on pidettävä erityisjärjestelmän piiriin kuuluvista liiketoimista riittävän yksityiskohtaista kirjainpitoa, jotta kulutusjäsenvaltio voi määrittää 133 h §:ssä tarkoitetun veroilmoituksen oikeellisuuden.

Edellä 1 momentissa tarkoitetut tiedot on pyydettyessä saatettava Verohallituksen, veroviraston tai veroasiamiehen käytettäväksi sähköisesti, jos Suomi on tunnistamisjäsenvaltio tai kulutusjäsenvaltio. Verohallitus määrää tarkemmin sähköisten tietojen antotavasta.

Tiedot on säilytettävä kymmenen vuotta sen kalenterivuoden päättymisestä, jonka aikana liiketoimi suoritettiin.

133 l §

Ellei tässä luvussa toisin säädetä, erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, sovelletaan soveltuvin osin, mitä 13—22 luvussa säädetään verovelvollisesta. Sama koskee verovelvollista, jonka tunnistamisjäsenvaltio on toinen jäsenvaltio, siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

133 m §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä 13 luvussa säädetään ajallisesta kohdistamisesta siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon tilitettävästä verosta.

133 n §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 147 §:n 1 momentissa säädetään veron maksamisesta.

133 o §

Erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista koskevat asiat käsittelee Verohallituksen määräämä verovirasto.

133 p §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 161 ja 162 §:ssä ja 164 §:n 1 momentissa säädetään ilmoittamisvelvollisuudesta ja verokaudesta.

133 q §

Erityisjärjestelmää käyttävää verovelvollista ei merkitä 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 175 §:n 1 momentissa säädetään rekisteröintiä koskevien toimenpiteiden ilmoittamisesta asianosaiselle.

133 r §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä 19 luvussa säädetään veron määräämisestä siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen voidaan kuitenkin soveltaa, mitä 182 §:ssä säädetään veronkorotuksesta.

133 s §

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen veroilmoituksen perusteella Suomeen maksettava vero on määrättävä vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvalta verokaudelta veroilmoitus on annettu, jos ilmoitus on annettu 133 h §:n 3 momentissa säädetyssä määräajassa. Edellä mainitun määräajan jälkeen voidaan 179 §:ssä säädetyin edellytyksin toimittaa jälkiverotus kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, johon kuuluvalta verokaudelta vero olisi tullut maksaa.

Jos erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen maksaa verokaudelta Suomeen tilitettävää veroa ilman maksuunpanoa 133 h §:n 3 momentissa säädetyssä määräajan jälkeen tai jos veroa ei ole maksettu mainitussa määräajassa, verolle on maksettava tai määrättävä veronlisäystä 183 §:n mukaisesti.

133 t §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä 20 luvussa säädetään ohjauksesta ja ennakkoratkaisusta siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

133 u §

Jos erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen on ilmoittanut verokaudelta Suomeen tilitettävän veron liian suurena, hän saa korjata virheen vähentämällä liikaa ilmoitetun veron kalenterivuoden seuraavilta verokausilta Suomeen tilitettävästä verosta.

Verovelvolliselle, joka ei ole tehnyt 1 momentissa tarkoitettua korjausta, maksetaan kalenterivuoden päätyttyä liikaa maksettu Suomeen tilitettävä vero hakemuksen tai muun saadun selvityksen perusteella. Vero voidaan palauttaa kolmen vuoden kuluessa sen kalenterivuoden päättymisestä, jolta verovelvollinen on ilmoittanut liikaa veroa, tai verovelvollisen sanotun ajan kuluessa tekemän vaatimuksen perusteella myöhemminkin.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen osalta tilikautena pidetään 187, 192, 193 ja 204 §:ää sovellettaessa sitä kalenterivuotta, johon kuuluvasta verokaudesta on kysymys.

133 v §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovelleta, mitä 209 a §:ssä säädetään laskunanto-

velvollisuudesta siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon tilitettävästä verosta.

133 x §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovelletaan, mitä 218 §:ssä säädetään arvonnäverorikkomuksesta, jos hän jättää asianmukaisesti täyttämättä viranomaisen kehotuksesta huolimatta 133 f, 133 h tai 133 k §:ssä säädetyn velvollisuuden.

II OSA

163 §

Edellä 149 §:n 4 momentissa tarkoitettu ennakkopalautushakemus, 161 §:ssä tarkoitettu perustamis-, muutos- ja lopettamisilmoitus, 162 §:ssä tarkoitettu veroilmoitus ja 162 b §:ssä tarkoitettu yhteenvetoilmoitus voidaan antaa myös sähköisesti.

Verohallitus määrää tarkemmin sähköisten tietojen antotavasta.

165 §

Mitä 1 momentissa säädetään, ei sovelleta veroviranomaisille sähköisesti annettaviin ilmoituksiin.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2003.

Tätä lakia sovelletaan, kun palvelu on suoritettu tai otettu omaan käyttöön lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Laki

Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Ahvenanmaan maakuntaa koskevista poikkeuksista arvonlisävero- ja valmisteverolainsäädäntöön 30 päivänä joulukuuta 1996 annetun lain (1266/1996) 7 a §:n 2 momentin johdantokapale, sellaisena kuin se on laissa 586/1997, sekä

lisätään lakiin uusi 25 b—25 f § sekä 25 b §:n edelle uusi väliotsikko seuraavasti:

7 a §

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 68 a §:ssä säädetään, mainitussa pykälässä tarkoitettu palvelu on myyty ulkomailla silloin, kun:

Sähköisiä palveluja koskeva erityisjärjestelmä

25 b §

Sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 d §:n 1 momentissa säädetään, mainitun lain 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää sovelletaan myös silloin, kun erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen myy sähköisiä palveluja muulle kuin elinkeinonharjoittajalle ja luovuttaa palvelun ostajan Ahvenanmaan maakunnan alueella olevaan pysyvään toimipaikkaan tai, jollei palvelua luovuteta pysyvään toimipaikkaan, ostajan kotipaikka on maakunnassa.

Poiketen 1 momentista ja sen estämättä, mitä arvonlisäverolain 133 h §:n 5 momentissa ja 133 i §:n 2 momentissa säädetään, erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi, on edellä 1 momentissa tarkoitettun myynnin osalta erikseen annettava arvonlisäverolain 133 h §:ssä tarkoitettu ilmoitus ja maksettava mainitun lain 133 i §:ssä tarkoitettu vero Suomeen.

Sovellettaessa arvonlisäverolain 133 e §:n 2 momenttia edellä 1 momentissa tarkoitettuihin tilanteisiin kulutusvaltion katsotaan olevan Suomi.

25 c §

Arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettun erityisjärjestelmän soveltamisen esteenä ei ole se, että verovelvollinen on merkitty arvonlisäverolain 172 §:ssä tarkoitettuun arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, jos verovelvollisen kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa eikä hän suorita muun Suomen alueella liiketoimia, joista Yhteisön ulkopuoliseen maahan sijoittautunut elinkeinonharjoittaja tulisi merkitä mainittuun rekisteriin.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuina muun Suomen alueella suoritettavina liiketoimina pidetään toimia, jotka Yhteisön ulkopuoliseen maahan sijoittautuneen elinkeinonharjoittajan suorittamina olisivat arvonlisäverolain myyntimaasäännösten mukaisia sääntöjä soveltaen tapahtuneet muualla Suomessa kuin Ahvenanmaan maakunnassa.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun verovelvolliseen ei sovelleta arvonlisäverolain 133 q §:ää.

25 d §

Sen estämättä, mitä 25 b §:ssä säädetään, arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää ei sovelleta edellä 25 b §:n 1 momentissa tarkoitettulle maakuntaan sijoittautuneelle ostajalle myytyihin sähköisiin palveluihin, jos myyjän kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa ja tunnistamisjäsenvaltio on muu jäsenvaltio kuin Suomi.

25 e §

Sen estämättä, mitä 25 b §:n 1 momentissa ja arvonlisäverolain 133 j §:ssä säädetään, erityisjärjestelmää käyttävällä verovelvollisella, jonka kotipaikka tai kiinteä toimipaikka on Ahvenanmaan maakunnassa, on oikeus arvonlisäverolain 10 luvussa tarkoitettuun vähennykseen.

25 f §

Sen estämättä, mitä 25 b §:ssä ja arvonlisäverolain 12 a luvussa säädetään, edellä 25 e §:ssä

tarkoitettuun verovelvolliseen sovelletaan vähennyksen tai palautuksen sekä muun kuin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan myynnin osalta arvonlisäverolain yleisiä säännöksiä.

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä heinäkuuta 2003.

Lakia sovelletaan palveluun, joka on suoritettu tai otettu omaan käyttöön lain voimaantulopäivänä tai sen jälkeen.

Helsingissä 13 päivänä marraskuuta 2002
